

M U N I
M E D

Gynekologicko - porodnická klinika
Lékařské fakulty MU a FN Brno
přednosta: doc. MUDr. Vít Weinberger, Ph.D

Akutní stavy v těhotenství - abort, krvácení, eklampsie, trauma, bezvědomí

Kadlecová Jana

Potrat (abortus) - definice

Definice I: Ukončení těhotenství, při němž plod neprojevuje ani jednu ze známek života a porodní hmotnost je nižší než 500g

Definice II: Ukončení těhotenství, při němž

- jde o afetální plodové vejce, zmlklé plodové vejce,
  - nebo z děložní dutiny bylo získáno těhotensky změněné endometrium
-
- ukončení ektopického těhotenství
  - umělé ukončení těhotenství

Spontánní potrat

Etiologie :

- chromozomální aberace - ve 75% do 6 t.g.
- ve 40% do 12 t.g.
- nejčastěji monosomie, trisomie, triploidie, tetraploidie (věk matky, škodliviny zevního prostředí)
- imunologické příčiny
- mola hydatidosa - cystická degenerace choria
- hormonální příčiny - luteální infufficience intraovulární infekce – bakterie, paraziti, viry
- chronická onemocnění matky- diabetes, thyreopathie, hypertense, koagulopathie, kardiopathie, choroby ledvin

Spontánní potrat

Etiologie II

- akutní horečnatá onemocnění matky
- zavedení IUD
- zevní vlivy – kouření, alkohol, toxikomanie, ionizační vlivy, fyzické trauma
- psychogenní vlivy
- VVV dělohy
- potrat nevysvětlitelný

Potrat (abortus) - terapie

- hospitalizace a klid na lůžku
- aplikace gestagenů
- hemostyptika, magnesium
- ATB při známkách infekce
- revize dutiny děložní – v celkové anestezii
- antianemika
- anti-D globulin Rh negativním pacientkám

Zamlklý potrat (missed abortion)

Definice:

- plodové vejce odumře

Klinika:

- nedojde k vyvolání děložních kontrakcí, plod zůstává zadržený v děloze, riziko infekce

Potrat (abortus) - klinika

Hrozící potrat:

- slabé krvácení z rodidel, mírné bolesti v podbřišku (setrvačnost menstruačního cyklu)

Počínající potrat:

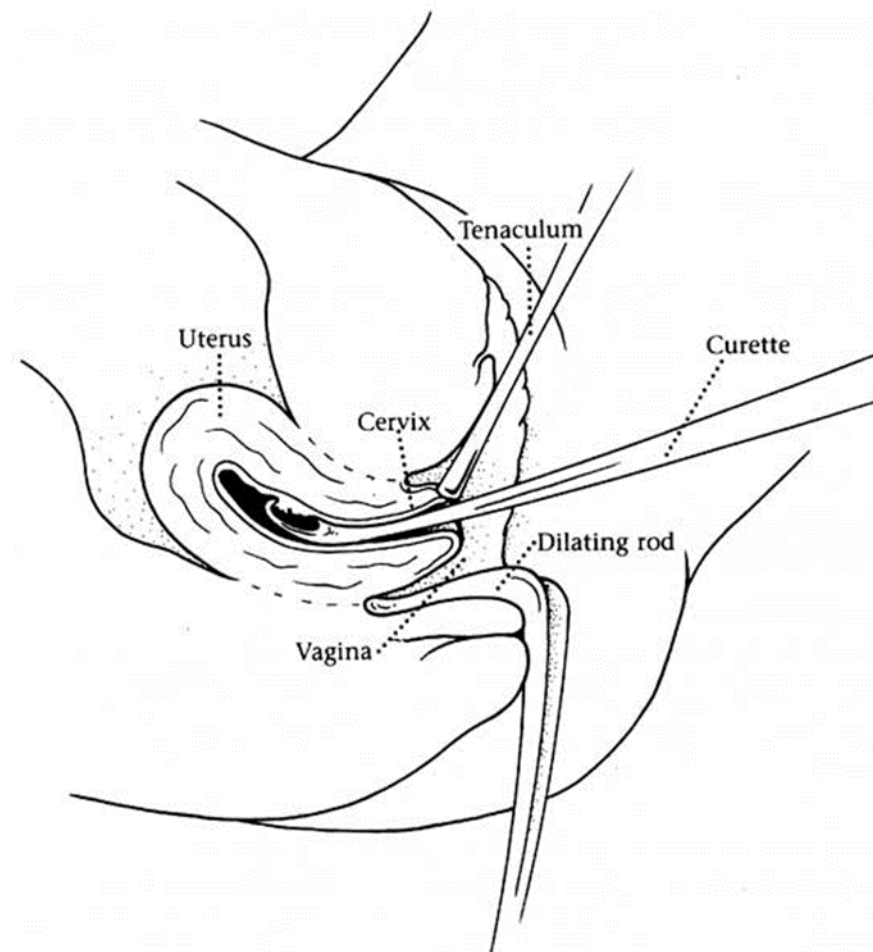
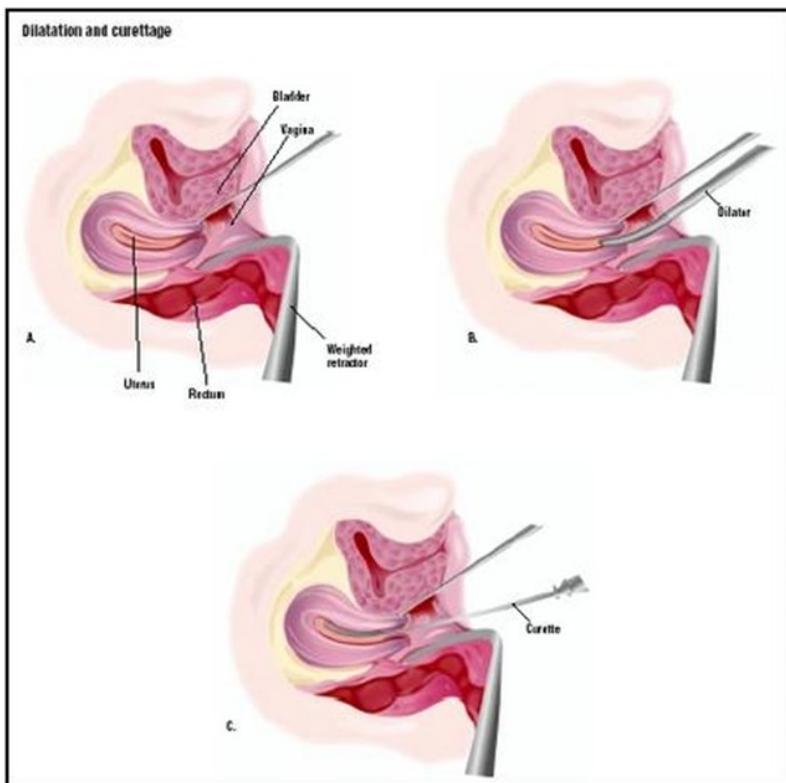
- pochod již nezvratný
- zesilující se krvácení, kontrakce děložní

Probíhající potrat:

- rozšiřování hrdla děložního
- odchod částí plodového vejce

Potrat (abortus) – chirurgická terapie

Kyretáž – revize dutiny děložní

Eklampsie

Záchvatovitý konvulzivní stav, vzniká jako následek neléčené nebo neadekvátně léčené preeklampsie.

4. stadia :

- aura – epigastrická bolest
- tonické křeče – epistotonus
- stadium tonicko-klonických křečí
- bezvědomí

Eklampsie

Průběh :

- Prepartálně – před porodem
- Intrapartálně – v průběhu porodu
- Postpartálně – obvykle do 48 hod po porodu

Komplikace :

- nekróza kůry ledvin- varovnými příznaky jsou oligurie, anémie a rychlý nástup ledvinné insuficience
- ruptura jater- vzniká vzácně při rozvoji velkých subkapsulárních hematomů, následkem je vznik hemoperitonea a hemoragického šoku.
- mozkové krvácení - od stadia petechií do vzniku velkého hematomu
- edém plic- je vzácná, ale závažná komplikace vzniklá v důsledku srdeční insuficience

Terapie : jediná kauzální terapie je ukončení gravidity

Krvácení v těhotenství

Jeden z nejzávažnějších symptomů v těhotenství

I.Trimestr

- Ektopická gravidita
- Potrat

II.Trimestr

- Potrat

III.trimestr:

- placenta praevia, vasa praevia
- předčasné odlučování placenty
- poporodní krvácení – hypotonie, atonie

Krvácení v těhotenství

Bez souvislosti s těhotenstvím

- Poruchy krevní srážlivosti
- Nádory rodidel
- Úrazy rodidel

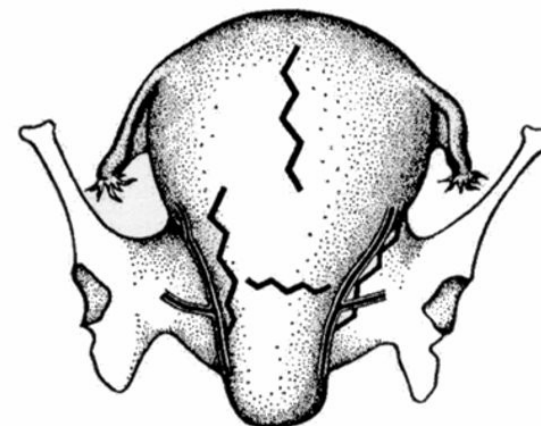
Krvácení v těhotenství- trhliny těla děložního

➤ **Podle rozsahu anatomického poškození:**

- kompletní - celá stěna děložní
- inkompletní - subperitoneální, extramukózní

➤ **Podle mechanismu vzniku:**

- samovolné (spontánní)
- násilné (violentní)

Trhliny těla děložního v těhotenství

➤ Příčiny:

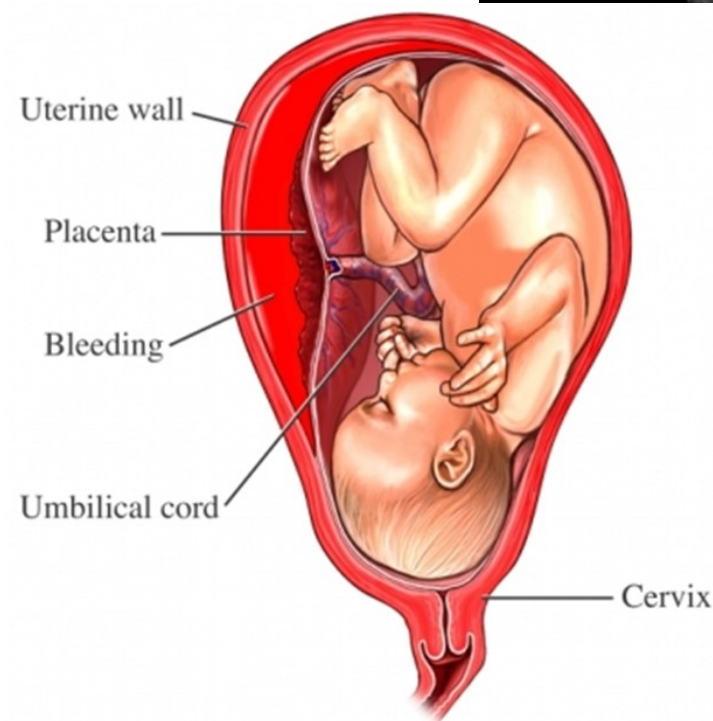
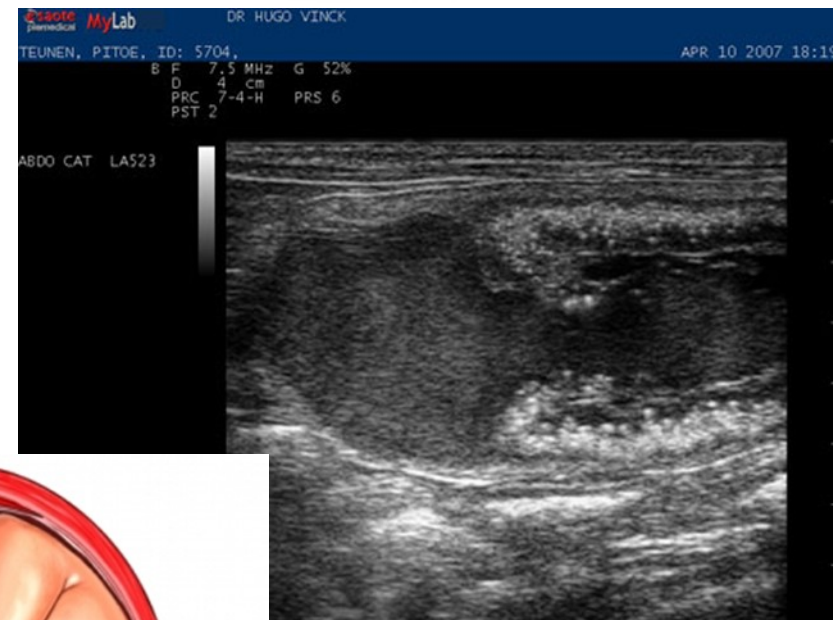
- jizva na děloze po předcházející operaci (císařský řez, enukleace myomu, nešetrná kyretáž
- nedostatečnost svaloviny děložní při vývojových vadách děložních
- po poškození stěny děložní zánětem
- při hypoplasii děložní

Abrupce placenty

- incidence 1 %
- **Spojení placenty a dělohy je porušeno krvácením**

Etiologie:

- trauma
- dekomprese dělohy
- protrahovaný odtok plodové vody
- neznámé

Placentární abrupce - klasifikace

- **abruptio placentae partialis (jen část placenty)**
- **abruptio placentae totalis (odloučena celá placenta)**
- **apoplexia uteri (Couvellairova děloha)**

Placentární abrupce - management

Konzervativní, vyčkávací postup

- pouze velice drobné odlučování
- nezralé plody

Císařský řez

- okamžitě při závažném krvácení
- okamžitě při gestačním stáří 32 týdnů gravidity a více

Bezvědomí

kóma - kvantitativní porucha vědomí, omezená nebo žádná reakce na vnější podněty

- **organické příčiny:**
  - vazovagální (neurokardiogenní) synkopa
  - vagovagální/vagová (senzorická) synkopa, hyperventilation induced syncope, intoxikace, disociativní poruchy
  - psychogenní kóma: stav podobný kómatu

Diagnóza per exclusionem, suspektní anamnéza, nevhodné opakované algické podněty, psychická podpora, psychiatrická péče.

Neporodnické akutní stavy

- kardiální akutní příhody – IM, synkopy...
- neurologické akutní příhody - CMP...
- chirurgické akutní příhody - appendicitis, M. Crohn...
- urologické akutní příhody - lithiasis, pyelonephritis, hydronefrosis
- cévní akutní příhody - trombóza končetiny, pánve
- metabolické – diabetické koma

Další.....